

כל תוכניות שמורות

צפויה מתיחות בין ישראל וארצות-הברית בשבועות הקרובים. חוגים בעלי השפעה בסטייט-דפרטמנט, ואף הנשיא קנדי באופן אישי, יתבעו מישראל עמדה נמישה יותר לגבי בעיית הפליטים הערביים. ישראל תיזרש להצהיר על נכונותה לקבל הסדר הגונן של בעיית הפליטים, כדי שהצהרה זו תשמש כהכנת הרקע לביצוע המישאל בקרב הפליטים, בדבר עתידם. כפיצוי לישראל, יודיעו האמריקאים על נכונותם לפתוח במערכת הסברה מרכזת במחנות הפליטים, בה יושם הדגש על שתי נקודות עיקריות: כי הגיעה השעה שתושבי המחנות יצאו משיכוניהם הארעיים ויתחילו לחפש לעצמם מישכן קבע; וכי ישראל אינה האפשרות היחידה של היסול מחנות הפליטים. ההסברה האמריקאית תתווה בפני הפליטים שורה של תוכניות ליישוב מחוץ לתחומי ישראל.

ישראל לא תנקוט בצעדים נגד קפריסין. אף כי הצהרת ה' נציג הקפריסאי בארץ לא ערבה לישראל, קיימת הדעה בירושלים כי צעדה של קפריסין נעשה מתוך כנות, וכתוצאה מהשאיפה ליצור אמון אצל עבד אל נאצר — מעמד שיאפשר להם פנעם אולי להתערב גם לסובת ישראל. נוסף לזאת, אין ישראל יכולה לחרשות לעצמה ל' אבד את הידידות של השכן היחיד הי' מקיים איתה קשרים.

צמרת מפא"י תבקש ל' הכרע בשאלה עדינה: מי ימך לא את מקומה של שרת-החוק, גולדה מאיר, בעת היעדרה מן הארץ? כפי הנראה תשהה גולדה תקופות ממשוכות בחוץ-לארץ, במשך החודשים הקרובים, ובעיית מילוי-מקו' מה תהיה אקטואלית ביותר. לדעת רוב השרים של מפא"י יש להטיל תפקיד זה על אבא אבן, הנחשב כמומחה ליחסי חוץ ודיפלומטיה. אך גולדה עצמה מת' נגדת לרעיון זה, מתוך חשש שהדבר עשוי להחיש את הוצאת משרד החוץ מידיה. עליכן תדרוש, כי ממלא-מקום הקבוע שלה יהיה לא אחר מאשר זאש' הממשלה, דויד בן-גוריון.

יודע לך, כי במשרד החוץ בירושלים נערכים דיונים יסודיים במיכילוח היחסים שבין ישראל וצרפת. דו-חיים שונים מוס' רים על נטיה גוברת והולכת בקרב צמ' רת השלטון בצרפת להתקרב יותר אל העולם הערבי, גם אם יפגום הדבר ב' יחסי ישראל-צרפת. ישראל תבקש הב' הרות לגבי מספר צעדים שצרפת נקטה בהם לאחרונה, והנראים כצעדים פרו' ערביים מובהקים.

העובדה שממשלת ישר' אל ביקשה מכמה ארצות אי רופיות לשמור כסוד היא — ש' ארצות אלה הזמינו את הנשיא יצחק בן צבי לביקור רשמי, וההזמנות נדחו, מ' פגת חולשתו הכללית של הנשיא.

כנמה סיעות כנסת גר' ברת הנטיה לשנות את החוק, שלפיו יכול לכהן כסגן-שר רק הכריכנסת. סיעות אלה, שהן סיי' עות קואליציוניות, סבורות כי שינוי כזה בחוק יאפשר למספר סגני-שרים להתפטר מהכנסת, ולאפשר לעסקנים נוי' ספים לזכות במקום כנסת. אחת הי' סיבות לכך היא, שהשרים וסגניהם אינם יכולים להתפנות במידה מספקת לעבודת הכנסת, והם מרבים לשהות בחוץ-לארץ בענייני הממשלה ומפלגותיהם — דבר המקשה על הבטחת רוב בכל ישיבות הכנסת.

מנהלו הכללי של משרד-האוצר, ד"ר יעקב ארנון, יתכר קש לפרוש מניהול ענייני הדלק של המדינה, ויחלף עליידו סגנו-ישעבר ומתחרהו הניצחק, ד"ר צבי דינשטיין. תהיה זו תגובתו החד-משמעית הראשונה של שר-האוצר, לוי אשכול, על הניזלות האח' רונות לעתונות, בעניינים הבאזשים של הדלק הישראלי. שר-האוצר משוכנע כי הכתבות, מלאות החומר הפנימי, שפורסמו עליידו כבתי סבת, הודלפו עליידו אנשי ארנון במינהל-הדלק, כנקמה בחברות הדלק המתעשרות, הנהנות מניבוי ממשלתי לכל עסקיהן.

הגורם מאחורי הרעש, שקם לאחרונה נגד פעולות הי' מסיפון בארץ: כוננת קרן ילידנו לפתוח במגבית ארצית, הסיפורים אודות פעולות המיסיון בקרב ילדים יהודיים במקומות שונים בארץ נועדו להכשיר את הקרקע.

ההסתדרות תתלבש על הקואופרטיבים לתחבורה. אחרי הגילויים המדהימים בקואופרטיבים להובלת בשר, מתגבש רוב במוסדות הי' הסתדרות, למען התביעה לערוך ביקורת יסודית בכל הבעיות הנוגעות ל' קואופרטיבים לתחבורה.

אותי מתוך פחד. חזרתי שוב לעיירה ובלתי לה נכנסתי לחצר המינור של הנזירות.

מדיניות

סיכום ביניים

יכול אדם לשבת ימים ושבועות בעצרת הארץ, מבלי להבין מאומה מן המתרחש. כי, כמו בכל מוסד פרלמנטרי, אין החללי טות האמיתיות מתקבלות במושבים פומי' ביים, אלא מאחורי הקלעים. ולא תמיד יש קשר ברור בין נוסח ההחלטות לבין תוכנן האמיתי.

כך קרה גם השבוע, כאשר קיבלה העצרת, ערב יציאתה לפגרה, את החלטתה בעניין הפליטים הערביים, שנתקבלה קודם לכן בוועדה המדינית, רק מומחים הבינו מה בדיוק קרה, ומה מסתתר מאחורי סעיפי ההחלטה. כך יכול היה כל צד לטעון כי נחל נצחון מזהיר, ואכן — כל צד עשה זאת.

מי שקרא את עתוני ישראל (הניזונים כולם מן ההודעות של משרד-החוץ, בהסחאה של החתי-דעת בלתי תלויות של „סופרנו המדיני“) יכול היה לקבל רושם כי ישראל השיגה שוב נצחון מזהיר. אך העובדות היו פחות חד-צדדיות.

נצחון ומפלה. מבחינה טכסטית, היה הסיכום הסופי גם לטובת המדיניות הישרא' לית, וגם לרעתה. הנקודות החיוביות:

● הערבים ויתרו ברגע האחרון על הצעת-ההחלטה שלהם בדבר מינוי אנטרופוס לרכוש הפליטים. החלטה זו לא זכתה בשנים הקודמות לרוב הדרוש של שני-שלי' שים, וגם הפעם לא היה כל סיכוי לכך.

● ההחלטה לא הזכירה את דו"ח ג'ונס סוק, שישראל התנגדה לו בחריפות. אולם מאחר שגם הערבים התנגדו לדו"ח זה, וב' אותה חריפות, קשה לקבוע מי ניצח, בעצם. לעומת זאת, היו לסיכום כמה תכונות שנגדו בהחלט את קו המסלול הישראלי.

● ישראל הוכרחה לחתר על הצעת ההחלטה שלה, הקוראת למשאומתן ישיר בין ישראל ומדינות-ערב (כלומר: להכרת הערבים בקיום ישראל).

● כתוצאה מכך לא ברור אם הקו הישראלי זכה השנה לתוספת כוח, או להיפך — הן לגבי מספר המדינות התומכות בו, הן לגבי האחוז שמהות מדינות אלה באו"ם (שמספר חברותיו גדל במשך השנה).

● ההחלטה אישרה מחדש, באופן מפור' רש, את החלטות-הארץ הישנות, הקוראות לתת לפליטים את הבחירה החופשית בין שיבה לישראל (בתום-לב ומתוך רצון לחיות בה בשלום) לבין קבלת פיצויים. ישראל טוענת זה מכבר כי החלטה זו איבדה את תוקפה.

● ההחלטה האריכה לשנתיים את פעולות הסיוע של האו"ם לפליטים. פירוש הדבר: במשך שנתיים אלה לא יוכרחו הפליטים להתיישב מחדש, יוכלו להתקיים במחנות הפליטים.

מוצב גרוע. והו, לפעשה, הסיכום הי' אמיתי של הסנה, כמו בשנים הקודמות: בעיית הפליטים לא תתחלל, אלא תישאר על כנה, ללא שום שינוי. מאחר שבטייה זו היא גורם אנטי-ישראלי ממדרגה ראשו' נה, ומשמש נשק יעיל ביותר בידי הממ' שלות הערביות, הרי זו תוצאה שלילית ביותר.

במושגים איסטראטגיים, קשה לקרוא לזה נצחון. במקרה הטוב ביותר, זהו הישג טאקטי, הדומה להישגו של גורד המצלח להחזיק מעמד בעמדותיו, מול התקפת האויב, במוצב גרוע ביותר. נצחון אמיתי פירושו, בתנאים אלה: העתקת העמדות למוצב טוב יותר.

דת

גגולו של גיור

היא עלתה בשקט על דוכן העדים, אשה תמירה, בעלת שער בלונדי שופע, שמראה הצעיר להסגיר בשום פנים את גילה האמיתי. לבקשתו של השופט המחזוי יצחק קיסטר הניחה את יד ימינה על התנ"ך ו' נשבעה: „אני נשבעת באלוהים, לומר את האמת, כל האמת, אך ורק את האמת.“ גילולה דורן-סולל באה לבית-המשפט כדי לזכות בתביעה פשוטה: לקבל את בנה, כדי שתוכל לגדלו ולהעניק לו אהבת אם. „הניקיון קרוב לאלוהים.“ לא היר' תה זו תביעה רגילה, מסוג הבקשות הי' מועלות תכופות בעיקבות גירושי בני-זוג בעלילדים. שכן, גילולה היא אנגליה נוצ' ריה, שהגיעה ארצה כמחליקת-קרח עם לה-

(המשך מעמוד 8)
יחד עם כל התמונות שהיו לי. אחרי זה חיכיתי לראות מה יהיה. כל הזמן הייתי בחדר יחד עם שוטר, שצריך היה לשמור עלי. לפנות ערב, בערך בשעה 5, נכנס עוד פעם הקצין. אמרתי לו: „הר מייכטר, הבטחת לתת לי הזדמנות להתאבד.“

הוא התקרב אלי, שם ידו על שכמי ואמר: „אתה בחור ערמומי. פעמיים כבר הצלחת לברוח ולהינצל.“ (סיפרתי לו מקודם ש' הסתלקתי פעמיים מידי הגסטאפו בחוילנה) „אולי תצליח גם בפעם השלישית.“ לא ידעתי איך להגיב על דבריו. הושטתי

ביג'י ואבן כדיפלומטים

מי ימלא את מקום גולדה?

לו את ידי ואמרתי:

„אני מודה לך, הר מייכטר.“
גם הוא היה במבוכה ולא ידע מה לעשות. אבל הוא השיט לי את ידו, לחץ את ידי ויצא. בהשאירו את השוטר עמי בחדר. למחרת היום באו כבר גנרלים מכל הי' עיירות. הם צריכים היו להשתתף באקציה של היסול היהודים במיר. היו כחמישים איש. השוטרים לא ידעו איך להתייחס אלי. עד היום הם הכירו אותי כ„בחר הגון“. פתאום אני „יהודי“. הם לא ידעו איך לעכל את זה. אכלתי את ארוחת-הערב יחד אהם. באמצע הארוחה קמתי ממקומי וכאילו הלכתי אל בחור ביילורוטי למסור לו את המכתבים. יצאתי מן החדר. השוטרים לא העזו לקרוא אחרי, החלתי להתקדם דרך חצרות של בחרי, דרך רחובות שונים ואחריכך לשדה. לאחר-זמן שמעתי שרודפים אחרי ומחפשים אותי. הסתתרתי בערימת תבואות. הם עברו על ידי, אך לא גילו אותי. כשלא שמעתי עוד שום תנועה חשירה, בלילה, יצאתי מן הערימה וחזרתי למיר. התקשרתי עם הי' בחורות הפולניות שהכרתי. הן שלחו אותי לאיזה בעל-אחוזה פולני. הוא לא קיבל